

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Vinařice, okres Kladno

Vinařice čp. 165, 273 07 Vinařice

Identifikátor školy: 600 044 459

Zřizovatel: Obec Vinařice, 273 07 Vinařice 250

Školský úřad Kladno, K nemocnici 2007, 272 01 Kladno

Termín konání orientační inspekce: 22. - 25. listopad 1999

Čj.	022 408/99-2800
Signatura	ob3ct105

Základní informace

Úplná základní škola ve Vinařicích je zařazena do sítě škol a školských zařízení pod čj. ŠÚ Kladno 123/99 ze dne 22. února 1999. Ve školním roce 1999/2000 má po jedné třídě v každém ročníku, navštěvuje ji celkem 153 žáků. Vyučuje se podle platného učebního programu MŠMT ČR Základní škola, čj. 16 847/96-2. Celý areál tvořený starší budovou, přístavbou pavilonu a parkem je dobře udržovaný a s výjimkou malé tělocvičny i dostatečně prostorný. Součástí školy je školní družina a školní jídelna, umístěná v nedaleké budově mateřské školy. Ve škole pracuje celkem 13 pedagogických pracovníků. Její ředitelkou je Mgr. Stanislava Kubátová.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Výuku na prvním stupni zajišťuje pět třídních učitelek (dvě nemají odbornou způsobilost) a na druhém stupni dvě vyučující s odbornou způsobilostí. Vyučující mají sestavené časové tematické plány, které většinou kopírují obsah učebnic, anebo mají spíše formální charakter. Jen ojediněle jsou v těchto plánech ve druhém až pátém ročníku zachyceny všechny složky českého jazyka (čtení a literární výchova, jazykové vyučování, slohový výcvik, psaní). Orientační kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že ve čtvrté a páté třídě není zaznamenán obsah učiva složky psaní, rubrika pro zápis je proškrtnuta (ve čtvrté třídě je obsah učiva této složky zapsán jen ve druhém a třetím týdnu školního roku 1999/2000). Tento nedostatek se objevuje i v třídní knize páté třídy z loňského školního roku (1998/99); z tohoto dokumentu bylo též zjištěno, že některá témata (např. stupňování přídavných jmen, druhy a skloňování číslovek) probíraného učiva jazykového vyučování pro tento ročník osnovy neuvádějí - viz Úpravy a doplňky základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu Základní škola schválené MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998.

Celkem bylo sledováno šest vyučovacích hodin. Výuka na prvním stupni probíhá v kmenových třídách, které jsou pěkně upraveny. Hodiny byly pro žáky velmi podnětné, neboť byli aktivně zapojováni do vyučovacího procesu, učili se pracovat se získanými informacemi, řešili problémové úkoly. Do výuky byly vhodně zařazeny scénky, dramatizace textu, mezipředmětové vztahy; byly využity i regionální prvky. Vyučující dbaly na názornost ve výuce. Kladně je třeba hodnotit práci s integrovanými žáky v páté třídě, především individuální přístup při nácviku čtení. V průběhu vyučování měli žáci velký prostor pro rozvoj komunikativních dovedností.

Hodiny na druhém stupni byly založeny na frontálním způsobu výuky, kde dominantní úlohu má vyučující. Chyběla vstupní a dostatečná průběžná motivace, nebyly využity prvky aktivního učení. Důsledně nebyla uplatňována zpětná vazba. Zápis učiva byl prováděn bez aktivní spoluúčasti žáků.

Žáci dokázali pracovat samostatně i ve skupinách, za své výkony byli během výuky hodnoceni především slovně. Ve většině hodin nebylo pamatováno na celkové zhodnocení práce žáků nebo na shrnutí učiva. V hodinách byla vytvořena přátelská atmosféra, byla dodržována vžitá pravidla komunikace.

Výuku českého jazyka ve sledovaných hodinách na prvním stupni lze celkově hodnotit jako velmi dobrou, na druhém stupni jako dobrou.

Občanská výchova, dějepis

Výuku občanské výchovy zajišťují tři vyučující, z nichž jen jedna má příslušnou odbornou způsobilost, dějepis ve všech ročnících vyučuje učitelka s pedagogickou i odbornou kvalifikací. Přidělená týdenní časová dotace je v souladu se schválenými učebními plány. Vyučující mají sestavené časové tematické plány, jejich kvalita a funkčnost mají rozdílnou úroveň. Odborné pracovníky nejsou zřízeny.

Hodina občanské výchovy byla založena na frontálním opakování a na řízeném rozhovoru; bylo zařazeno čtení textu z učebnice a jeho rozbor. Výuka byla pro žáky málo podnětná, nebylo využito činnostních prvků. Žáci byli převážně pasivní, jejich odpovědi na položené otázky byly příliš stručné. Opakování učiva dějepisu probíhalo formou soutěže ve skupinách; jejím nedostatkem bylo, že na činnostech se nepodíleli všichni žáci rovnoměrně, dva dokonce působili jen jako zapisovatelé. Při lepší organizaci a stanovení jasnějších pravidel soutěže mohla být výuka efektivnější. V další hodině dějepisu se vyučující snažila využít rozličných forem práce (např. scénky, řešení problémových otázek, práce s učebnicí). Žáci projevovali o danou problematiku zájem. Větší pozornost je třeba věnovat vyjadřování žáků a tvorbě otázek ze strany vyučující. Zápis učiva byl prováděn učitelkou bez aktivní pomoci žáků.

Ani v jedné hodině nebyla využita didaktická technika, chybělo celkové shrnutí učiva. V rámci výuky byl v deváté třídě zadán standardizovaný test znalostí z dějepisu, který z celkového počtu čtrnácti žáků úspěšně vyřešilo jedenáct.

Výuka občanské výchovy a dějepisu ve sledovaných hodinách je hodnocena jako dobrá.

Matematika a informatika

Výuku matematiky na prvním stupni zajišťuje pět třídních učitelek (dvě z nich bez odborné způsobilosti), na druhém stupni jedna kvalifikovaná vyučující. Všechny mají sestavené časové tematické plány, které většinou kopírují obsah používaných učebnic, nedodržení resp. porušení učebních osnov nebylo zjištěno.

Na prvním stupni probíhá výuka v prostorných, funkčně zařízených a účelně vybavených kmenových učebnách. Hospitováno bylo po jedné hodině u každé vyučující ve třetím až pátém ročníku. Všechny měly výuku organizačně velmi dobře připravenou a materiálně zajištěnou vhodnými pomůckami a pracovními listy (zejména ve třetí třídě), společným rysem všech hodin byly velmi dobré vzájemné vztahy, příznivá pracovní atmosféra, názornost a průběžné hodnocení výkonu žáků. Vysoká míra motivace včetně průběžného stimulování výkonu a pestrého střídání mnoha forem práce byly východiskem pro celkovou dynamičnost výuky, pro zájem a aktivní spolupráci dětí. Vyučující nenásilným, ale cílevědomým a systematickým postupem využívaly jejich přirozené zvědavosti a soutěživosti, poskytovaly jim dostatek prostoru pro samostatnou tvůrčí práci, důsledně je vedly k osobní odpovědnosti za práci i k sebekontrolě. Zřetelný byl individuální přístup učitelek k dětem, v pátém ročníku i skupinová práce se žáky s vývojovými poruchami učení. Shrnutí a celkové pozitivní hodnocení činnosti stejně jako relaxační cvičení bylo zaznamenáno v každé hodině. Písemný projev žáků je sledován, jeho úroveň je celkově dobrá.

Na druhém stupni se matematika vyučuje v odborné pracovně; vybavení pomůckami a didaktickou technikou, psychohygienické podmínky i estetická úroveň mají dobrou úroveň. Celkem byly sledovány dvě vyučovací jednotky v sedmé a osmé třídě; v obou z nich byl patrný vliv bezprostředně předcházející několikadenní nepřítomnosti učitelky. V rámci výuky byl v deváté třídě zadán standardizovaný test znalostí, který úspěšně vyřešilo osm ze čtrnácti přítomných žáků.

Sledované hodiny byly dobře připraveny, stavbu i průběh měly ale tradiční, převažovaly

frontální formy práce, v žádné z hospitovaných hodin nebyly navozeny problémové situace. Učitelka dokázala učivo prezentovat názorně, srozumitelně a systematicky s důrazem na používání přesné matematické terminologie i na vzájemné souvislosti. K žákům je přiměřeně náročná, důsledná a jejich výsledky, které mají solidní úroveň, průběžně hodnotí. Pro úvahy, samostatnou práci i procvičování nově nabytých znalostí jim poskytovala přiměřený prostor, v sedmém ročníku byla zadána individuální práce žákům po delší nepřítomnosti ve škole.

Informatika se vyučuje v samostatné učebně, k dispozici je devět již zastaralých PC (řada 286 a 386) s instalovanými Windows 3.1, pro práci s Internetem se používá i nový počítač v ředitelně. Názorně vedená výuka byla dobře připravena, metody a formy práce plně respektovaly individuální schopnosti a dovednosti žáků - začátečníků. Jejich práce byla průběžně sledována a hodnocena. Pozitivem byly příznivé vzájemné vztahy, přirozená kázeň a tvůrčí pracovní atmosféra.

Dohodnutá pravidla komunikace i spolupráce byla všemi akceptována.

Výuka matematiky na prvním stupni je ve sledovaných hodinách hodnocena jako velmi dobrá, na druhém stupni jako dobrá. Úroveň výuky informatiky je velmi dobrá.

Fyzika

Veškerou výuku fyziky ve škole zajišťuje jeden vyučující, který má pedagogickou způsobilost pro základní školu i odbornou způsobilost pro předmět. Časová dotace předmětu odpovídá učebnímu plánu přijatého vzdělávacího programu. Osnovy jsou plněny. Vypracovávají jsou vybrané laboratorní úlohy. K dispozici je odborná učebna s přilehlým kabinetem. V lavicích není rozvod vody a plynu. Pomůcky pro frontální činnosti žáků jsou různého stáří a kvality. Učebna v zásadě umožňuje dobře organizovat výuku předmětu a dobře vyhovuje požadavkům psychohygieny výuky.

Hospitováno bylo ve třech hodinách fyziky - v šesté, sedmé a v osmé třídě. Výuka byla učitelem velmi dobře organizována, žáci byli vesměs pozitivně motivováni a v průběhu hodin prováděli frontální pokusy. Fyzikální vztahy byly vyvozovány za účasti žáků, zobecnění poznatků vyučující ilustroval demonstračními pokusy, využity byly příklady z denní a technické praxe. Vhodně byly zařazeny výpočty fyzikálních příkladů. Úroveň hodnocení lze označit za dobrou. Při výuce byli žáci většinou pozorní a aktivní, dodržovali pravidla komunikace; pouze v jedné třídě ztráceli v části hodiny pozornost. V závěru hodin nechybělo shrnutí a zhodnocení práce. Zhlédnutá výuka splnila stanovené vzdělávací cíle. V sešitech žáků jsou často příliš podrobně formulované zápisy z hodin. Kontrola těchto sešitů nemá potřebnou četnost ani účinnost.

Výuka fyziky je na základě zhlédnutých hodin celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodopis, přírodovědný seminář, přírodověda, chemie

Všechny předměty jsou dotovány převážně dvěma hodinami týdně, minimální počet hodin v rámci šestého až devátého ročníku je dodržen. Přírodovědný seminář je prezentován jako volitelný předmět pro všechny žáky deváté třídy. Téměř všechna vyučovaná předmětů byla svěřena začínající učitelce, absolventce bakalářského studia s odborností pro přírodopis. Jednoduché tematické plány jsou sestaveny podle používaných učebnic a odpovídají učebním osnovám. Přírodopis je vyučován podle varianty s ekologickým zaměřením. Nedostatky byly zjištěny v chemii v osmém a devátém ročníku, kde se používají učebnice určené pro základní kurz s jednoduhodínovou dotací. Výrazné zjednodušení učiva nevytváří předpoklady pro výuku na základě logických vztahů a souvislostí, výrazné je riziko mechanického učení. I když tematické celky formálně odpovídají osnovám, nejsou po stránce obsahu dobře naplňovány (např. v osmém ročníku se v celku oddělování složek směsí neprobírala krystalizace,

v alkalických kovech nebylo zmíněno lithium, vlastnosti chemických prvků se nevyvozují ze stavby atomů a žáci se je neučí vyvozovat z periodického systému), je velmi málo aktivního laborování.

Prostorové a materiální podmínky jsou pro všechny předměty dobré, škola má odborné učebny pro přírodopis i pro chemii.

V hospitovaných hodinách bylo zřejmé, že učitelce lépe vyhovuje výuka starších žáků; ti uznávají jasná pravidla, organizační stereotypy, přímost v jednání. Jsou již zvyklí na frontální a pasivní učení, vyhovuje jim způsob klasifikace, podle svých možností se stylu výuky již podřídili a mají pocit uspokojení. V pátém ročníku byly pedagogické nedostatky výraznější; pro mladší děti je stereotypní struktura hodin hůře akceptovatelná; nízká míra názornosti s absencí prožitkovosti učení vede k jejich pasivitě nebo má naopak účinek opačný - nemotivované děti působí při hodinách problémy. Učitelka pak zneužívá klasifikaci k „posilování kázně“, např. udělováním nedostatečných do žakovských knížek za zapomínání pomůcek či domácích úkolů.

Všechny sledované hodiny měly stejnou organizační strukturu: Neproduktivní individuální zkoušení jednoho žáka zaměřené na memorování faktografie s paralelním zaměstnáním třídy. Nové učivo bylo prezentováno formou rozhovoru, nejvíce prostoru pro komunikaci měla vyučující. Opomíjela motivaci i pozitivní hodnocení, nezbýval čas na procvičení a ověření splněného cíle ani na zhodnocení v závěru hodiny. Spíše než skutečným aktivním učením byly hodiny ukázkou „vyučování“. Pedagogická práce začínající učitelky postrádá zatím variabilní výukové dovednosti a osobní tvořivost, v chemii jí pozici ztěžuje chybějící odbornost. Pozitivem hodin byla verbální prezentace znalostí a zkušeností žáků a snaha o to, aby učivu porozuměli, aby měli kladný vztah k přírodě a vnímali nutnost ekologického chování.

Hodiny odborného semináře a praktik v devátém ročníku měly činnostní charakter. Po stránce materiální byly dobře zajištěny, probírané téma ale neodpovídalo tematickému plánu. Kladem hodiny byla pohodová pracovní atmosféra, žáci pracovali samostatně a se zájmem. Všechny úkoly však byly zadány jako povinné a nediferencované, někteří žáci je nestihli vypracovat.

Výrazně odlišné pojetí měla přírodověda u jiné kvalifikované učitelky ve 4. ročníku. Hodina byla velmi dobře připravena; od počátku zde probíhaly různé aktivní činnosti, žáci byli zadávanými úkoly podněcováni k vyhledávání, srovnávání a formulování informací. Učitelka vytváří prostor pro aktivní učení, nechává dětem vyvozovat souvislosti, podněcuje jejich zvědavost, zužitkovává jejich zkušenosti, osobním přístupem vytváří motivační vzor. Motivaci umocňuje také pěkné prostředí učebny a pozitivní sociální klima. Sledovaná hodina byla hodnocena jako velmi dobrá, rezervy byly ve vyhodnocování výkonů samostatné práce.

Většina sledovaných hodin byla z hlediska přínosu pro žáky hodnocena jako ještě vyhovující, v semináři jako dobrá. Velmi dobrá úroveň byla zjištěna v přírodovědě ve čtvrtém ročníku. Souhrnné hodnocení je stupněm dobrý.

Prvouka

Předmět vyučují třídní učitelky s dlouholetou praxí. Časové tematické plány korespondují s učebními osnovami. Materiální i psychohygienické podmínky pro výuku jsou velmi dobré.

Výuka zkušených učitelek se vyznačovala důkladnou organizační i materiální přípravou, promyšlenou stavbou hodin, názorností a používáním efektivních forem a metod práce. Žáci byli vhodně motivováni, dostávali dostatek prostoru pro uplatňování vlastních úvah a názorů. Byli průběžně hodnoceni, prokázali dobré znalosti a dovednosti. Charakteristickým rysem sledovaných hodin byla příznivá pracovní atmosféra a zájem žáků o výuku, v první třídě i výrazný rozvoj komunikačních dovedností.

Výuka prvouky byla ve sledovaných hodinách hodnocena jako velmi dobrá.

Rodinná výchova

Výuku zabezpečují dvě učitelky bez odborné způsobilosti. Obě mají sestaveny jednoduché plány učiva, které vycházejí z tematických okruhů učebních osnov. Specializovanou učebnu pro výuku předmětu škola nemá, materiální zázemí je skromné.

Sledovány byly dvě hodiny u obou učitelek. V sedmém ročníku byly problémy v obsahu učiva i v organizaci hodiny, formativní působení na dospívající žáky spíše negativní než účelné. Zvolené téma „barvy v bytě“ zaměnila učitelka za elementární výuku o teorii barev (učivo výtvarné výchovy), v jejích informacích byly věcné chyby. Vlastní monolog doplňovaný frontálním rozhovorem poskytoval žákům jen minimální prostor. Výuka nebyla dobře zvládnuta ani časově; těsně před koncem byl zahajován zápis do sešitů, hodina přesáhla do přestávky, závěrečné shrnutí a zhodnocení chybělo. Při nekázni žáků projevila vyučující sklon k autoritativnímu jednání. Z inspekčního zjištění vyplývá, že paní učitelka se s výukou předmětu teprve seznamuje, hledá cesty k jeho naplnění a nedostatky si uvědomuje.

Ani další hodina nebyla pro žáky podnětná, po stránce organizační i metodické nebyla dobře připravena. Výuka spočívala na pokusu o řízený rozhovor a na průběžném zápisu. Žáci nebyli vůbec motivováni, do vyučovacího procesu se zapojovali jen velmi málo. Nebyly zařazeny aktivizující formy práce, chybělo celkové zhodnocení a shrnutí učiva.

Výuka rodinné výchovy ve sledovaných hodinách je hodnocena jako ještě vyhovující a nevyhovující.

Praktické činnosti a předměty polytechnického charakteru

V šestém ročníku jsou do předmětu praktické činnosti zařazeny tematické celky práce s počítačem a pěstitelství, střídavě pro všechny žáky ve dvou skupinách. V sedmém ročníku se v rámci praktických činností vyučuje práce s technickými materiály a příprava pokrmů. Nabídku doplňuje volitelný předmět informatika. V osmém ročníku je v rámci pracovních činností realizováno pěstitelství a příprava pokrmů. Volitelným předmětem jsou zde technické činnosti. V devátém ročníku je jako celek praktických činností zaveden provoz a údržba domácnosti. (Volitelným předmětem je seminář a praktika z přírodovědných předmětů ve dvou skupinách.)

Škola má k dispozici školní dílnu, pracovnu počítačů a cvičnou žákovskou kuchyňku. V jejím areálu je rozsáhlá zatravněná plocha s okrasnou zelení, pozemek pro pěstitelství chybí.

Z důvodů zařazení předmětů v rozvrhu byla na druhém stupni zhlédnuta pouze jedna dvouhodinová lekce technických činností v osmé třídě. Vyučující má pro výuku předmětu patřičnou pedagogickou i odbornou způsobilost. Hodina byla dobře organizačně připravena, připomenutá bezpečnostní a hygienická pravidla žáci respektovali. Námět práce byl prezentován pomocí technických výkresů, pracovní postup vyvozen v řízeném rozhovoru.

Praktické činnosti výrazně převažovaly nad nezbytnou teorií, většina žáků pracovala se zájmem. Pravidla komunikace byla dodržována. V závěru výuky se objevilo dílčí zhodnocení práce žáků. Negativem je zanedbané prostředí školní dílny. Zhlédnutá výuka vesměs splnila vytčené cíle, rezervy jsou v psychohygienických podmínkách a v estetické úrovni prostředí. Hodinu zkušené vyučující v páté třídě lze charakterizovat pečlivým materiálním zajištěním, perfektním metodicko-organizačním zvládnutím a nadprůměrnou efektivitou. Učitelka dbala na vytváření správných pracovních návyků, práce na výrobku všechny žáky zcela zaujala.

Výuka měla převážně činnostní charakter a je hodnocena na druhém stupni jako dobrá, na prvním stupni jako velmi dobrá.

Hudební výchova - první stupeň

Předmětu na prvním stupni vyučuje pět třídních učitelek, z nichž celkem tři mají pedagogickou způsobilost pro výuku na prvním stupni základní školy a současně i odbornou způsobilost pro předmět. Materiální zabezpečení výuky má dobrou úroveň. K dispozici je klavír, elektronické klávesové nástroje, reprodukcí technika i sady orffovských nástrojů. Učební plán je dodržován, osnovy jsou plněny.

Hospitováno bylo ve čtyřech hodinách - v první až čtvrté třídě. Všechny zhlédnuté hodiny měly promyšlenou stavbu s pestrou řadou užitých forem práce. Přístup dětí k práci v hodinách svědčí o soustavnosti přípravy vyučujících na výuku. Ve všech hodinách vládla příjemná atmosféra. Žáci byli průběžně motivováni zajímavým obsahem i střídáním forem práce a povzbuzováni pochvalami, těžiště spočívalo v aktivních hudebních činnostech dětí. Pravidla komunikace byla žáky dokonale akceptována. V hodinách byl dostatek zpěvu, her, rytmizace s pomocí orffovských nástrojů, tanečních projevů. Mnozí žáci doprovázeli zpěv hrou na sopránové zobcové flétny. V jedné hodině ale zcela chyběl doprovod hudebního nástroje vyučující. Porůznu byl zařazen kánon, poslech jednoduchých skladeb a v přiměřené míře i prvky hudební teorie s přímou vazbou na procvičované činnosti. Hodiny splnily výchovné i vzdělávací cíle. Hodnoceny byly od dobré po vynikající.

Podle kvality zhlédnutých hodin je výuka předmětu hodnocena stupněm velmi dobrý.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě zjištěných skutečností je výuka sledovaných předmětů hodnocena v rozmezí velmi dobrá až s výraznými nedostatky.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Hlavní koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy jejích podmínek a potřeb; respektují přitom finanční možnosti zřizovatele a vzhledem k velmi nízkému počtu žáků i omezené prostředky přidělované školským úřadem. Mají podporu pedagogického sboru i zřizovatele. Ve výchovně vzdělávací práci preferují uplatňování moderních metod a forem výuky, stabilizaci pedagogického sboru a odbornou erudici jeho členů včetně zvyšování kvalifikace. V oblasti materiální je záměrem vybudovat pracovnu informatiky, přístupnou i veřejnosti, obsahující kromě nových PC i fond obecní knihovny, vybavit okna žaluziemi aj.

Ředitelka má sestaven roční plán, který zahrnuje priority v oblasti výchovně vzdělávací, ekonomické, organizační a BOZP. Z něj vychází funkční měsíční plány, stanovující data

i odpovědnost za splnění daných úkolů. Jejich projednávání i zpětné vyhodnocování je předmětem pravidelných měsíčních porad.

Učební plán školy je dodržen. Nabídka volitelných předmětů (po jednom v každém ročníku) je omezená, nepovinné předměty nejsou zavedeny.

Pro výchovně vzdělávací práci sestavují vyučující časové tematické plány. Kvalita jejich zpracování má rozdílnou úroveň, dílčí nedostatky byly zjištěny v českém jazyce.

Výhledová koncepce rozvoje školy je v hlavních rysech stanovena, plánování pro období školního roku je funkční. Oblast plánování hodnotí ČŠI jako dobrou.

Organizování

Škola nemá právní subjektivitu. Její organizační struktura je proto jednoduchá, podložená dokumenty „Zásady chování žáka ZŠ Vinařice“, „Vnitřní klasifikační řád školy“ a „Vnitřní řád školy“. Tyto dokumenty vesměs obsahují náležitosti stanovené § 15 vyhl. MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, avšak neuspořádaně a nesystematicky. Kompetence ředitelky, jejího zástupce i všech ostatních pracovníků jsou stanoveny písemně. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným předpisům.

Hlavním poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada. Zápisy z jejích jednání i z provozních porad mají solidní vypovídací hodnotu, záznamy o činnosti dalších poradních orgánů - metodického sdružení učitelek na prvním stupni a předmětových komisí jazyků, přírodních věd a výchov - dokládají rozdílnou úroveň působení.

Rozhodnutí vydávaná ředitelkou jsou konkrétní, jednoznačná a doložitelná, vnitřní informační systém funguje spolehlivě. Spolupráce vedení školy s představiteli žákovského parlamentu napomáhá realizaci některých akcí nad rámec výuky (zajištění výstavek, besídek apod.), přispívá ke zlepšování vztahů mezi dětmi a má současně roli zpětné vazby. Do některých oblastí však nemají žáci možnost zasahovat (např. tvorba režimu školy).

Pozornost věnuje škola rovněž informovanosti rodičů v oblasti prospěchu a chování dětí. Kromě průběžných sdělení v žákovských knížkách či notýscích je možnost pětkrát za rok navštívit třídní schůzky, nejméně dvakrát den otevřených dveří, každý první čtvrtek v měsíci je stanoven jako tzv. konzultační den. Účast rodičů na těchto akcích je však nízká.

Na individuální jednorázové spolupráci se školou je řada rodičů ochotna se podílet, oficiální sdružení ani rada školy ale ustaveny nejsou.

Škola se prezentuje řadou aktivit, z nichž nejvýznamnější jsou družební styky se školou v německém Neupetersheinu.

Organizační struktura školy je funkční. Drobnější nedostatky má forma dokumentů doplňujících školní řád. Vnitřní a vnější informační systém je na velmi dobré úrovni. Celkově je oblast organizování hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení pedagogických i správních zaměstnanců preferuje ředitelka demokratický styl, respektuje podněty a připomínky spolupracovníků. Operativní řízení je pružné. Spočívá především v každodenním osobním kontaktu vedení školy se všemi zaměstnanci, je v souladu s obsahem střednědobých i krátkodobých plánů.

Dalšího vzdělávání se pedagogičtí pracovníci zúčastňují příležitostně, v závislosti na organizačních a finančních možnostech školy. Využity byly např. rekvalifikační kurzy pro vyučující cizích jazyků, pro obsluhu počítačů či semináře výchovného poradenství, jedna učitelka dostudovala PF. Další vzdělávání se na vzestupné tendenci kvality sledované výuky

projevilo jen u některých vyučujících. Standardizované evaluační nástroje škola dosud nepoužívá, realizuje však systém testů, vypracování a obhajoby projektů v rámci tzv. Malé maturity.

Systém hmotného stimuluování pracovníků je vytvořen, kritéria pro diferencované odměňování učitelé znají a respektují; uplatňována jsou při periodickém hodnocení nebo jsou součástí rozborů hospitací. Nadtarifní složky platu jsou však nízké, proto nemohou mít dostatečnou motivační funkci.

Vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň, rezervy jsou v jejich dalším vzdělávání. Celkově je oblast hodnocena jako dobrá.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti vůči celé organizační struktuře (hospitační činnost, oblast pedagogické dokumentace, práce třídních učitelů, provozní záležitosti, dodržování pracovního řádu apod.) na školní rok je zpracován. Vedení školy ho dodržuje, o všech provedených kontrolách pořizuje zápisy. Hospitační záznamy vedené na zvláštních formulářiích jsou spíše popisné, mají ale motivační charakter; opatření k nápravě zjištěných nedostatků jsou ukládána jen ojedinele.

Při rozbořech hodin zhlédnutých společně se školními inspektory dokázali oba členové vedení pedagogickou problematiku vyučovacích hodin vystihnout, učitelům závěry sdělit a případně poskytnout i metodickou pomoc.

Nedostačující pozornost byla věnována kontrole časových tematických plánů (viz kapitola Hodnocení kvality vzdělávání) a kontrole povinné dokumentace (např. v třídním výkaze první třídy není u učebního dokumentu uveden ročník a školní rok, v katalogových listech druhé a třetí třídy chybí záznam o klasifikaci, která se řídí opatřením MŠMT ČR čj. 10868/95-22 ke klasifikaci žáků v 1. ročnicích ZŠ v 1. pololetí).

Sledováním zápisů z jednání pedagogické rady za delší časového období vyplývá, že obecné závěry z kontrolní činnosti jsou pravidelně projednávány a na základě analýzy výsledků je vytvářen plán pro další školní rok.

Systém kontroly ve škole je systematický a funkční, obsahuje prvky zpětné vazby. Nedostatky byly zjištěny v oblasti kontroly časových tematických plánů.

Oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Dle zjištěných skutečností je řízení školy celkově hodnoceno jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

• výchovné poradenství

Funkci výchovného poradce zastává zkušená vyučující s dobrou znalostí prostředí a podmínek zdejší školy, ale bez kvalifikačního studia; současně je i třídní učitelkou. Učební úvazek má v souladu s Nařízením vlády č. 68/1997 Sb., ve smyslu novely č. 153/1999 Sb., kterým se stanovuje míra vyučovacích povinností učitelů, snížený o dvě hodiny. Materiální a prostorové podmínky pro poradenskou službu jsou průměrné.

Obsah poradenských činností je zaměřen především na problematiku profesního uplatnění

vystupujících žáků, včetně příslušné administrativy, a na evidenci dokumentace integrovaných dětí se specifickými poruchami učení a chování (dále SPU). Zároveň je protidrogovým preventistou školy a vede oddělení náprav SPU. Tyto činnosti má rozvrženy do celoročního plánu a průběžně je zajišťuje.

Kromě početné skupiny dětí s diagnostikovanou slabší formou SPU škola oprávněně vykazuje 26 integrovaných žáků; z tohoto počtu je cca polovina v šestém až devátém ročníku. Veškerá jejich dokumentace je v souladu s „Metodickým pokynem MŠMT čj. 16 138/98 k integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.“

Na prvním a druhém stupni jsou ustanoveny dvě skupiny edukační péče; vedení školy motivuje učitele k úlevám a tolerancím při hodnocení dětí, podporuje osvětu a další vzdělávání. Při kontrole výroční klasifikace nebyly zjištěny výrazné problémy, výjimečně jen u některých učitelek v klasifikaci průběžné. Pro žáky s vývojovými i dalšími handicapami mají příznivý vliv málo početné třídy a celkově přátelské klima školy.

Škola se snaží v rámci svých personálních kapacit vytvořit funkční systém výchovného poradenství a péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Za stávajících podmínek, zejména vysokého počtu dětí s potřebou individuálních vzdělávacích i výchovných postupů, je uvedená oblast hodnocena jako průměrná.

- **beseda se žáky, dotazníky rodičů**

Beseda se žáky vyššího ročníku potvrdila některá inspekční zjištění. Jako hlavní pozitiva označili klidnou atmosféru školy, pocit bezpečí, dobré vztahy s většinou učitelů, velmi oceňovali neagresivní vztahy mezi žáky všech ročníků. Zároveň by ale chtěli větší prostor pro vlastní aktivity i možnost ovlivňovat vnitřní režim a chod školy. Nespokojenost vyjádřili také se zastaralým vybavením počítačové učebny.

Z celkového počtu 31 navrácených dotazníků by 16 rodičů uvítalo rozšíření nabídky volitelných a nepovinných předmětů a zájmových kroužků, v 9 případech vyjádřili menší spokojenost s materiálním vybavením školy (malá tělocvična, chybějící učebnice nebo pomůcky včetně moderních počítačů). Naopak v 18 dotaznicích rodiče škole poděkovali - nejvíce za pořádané mimoškolní akce a za pěkný vztah k dětem na prvním stupni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- podkladová inspekční dokumentace
- rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol a školských zařízení ŠÚ Kladno, čj. 123/99 ze dne 22. února 1999
- inspekční zpráva čj. O-02-03/9697-42 z 5. února 1997
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99
- dokumenty k zajištění chodu školy, rozvrh hodin
- záznamy z pedagogických rad
- koncepční záměry a plány ředitelky školy, hospitační záznamy
- časové tematické plány učiva ve sledovaných předmětech
- třídní dokumentace - třídní výkazy, třídní knihy a katalogové listy žáků
- žákovská dokumentace - sešity, výkresy, žákovské knížky

ZÁVĚR

Poslední inspekční zpráva čj. O-02-03/9697-42 z 5. února 1997 posuzovala (kromě výuky výtvarné a hudební výchovy) některé aspekty řídicí činnosti. Konstatovala pouhé deklarování vývojové koncepce, absenci ročního plánu a neadresné, nekonkrétní stanovení odpovědnosti za plnění úkolů v měsíčních plánech.

Z výsledků inspekce vyplývá, že uvedené nedostatky byly vedením školy odstraněny.

Na základě zjištění z inspekční činnosti je pedagogická činnost na prvním stupni všeobecně kvalitní, hodnocená jako velmi dobrá. Na druhém stupni je výuka fyziky velmi dobrá, ve většině ostatních předmětů dobrá; pozornost je nutné věnovat výuce přírodopisu, chemie a rodinné výchovy, kde se vyskytují výrazné nedostatky.

Při inspekční činnosti nebylo shledáno neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, porušení obecně platných právních předpisů bylo zjištěno v jednom případě.

Řízení školy je na základě zjištěných skutečností celkově hodnoceno jako velmi dobré.

Doporučení:

- přepracovat dokumenty k zajištění chodu školy do jediného tak, aby všechna ustanovení § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., byla přehledně sdružena v jediném dokumentu (Řád školy)
- zvýšit účinnost kontroly v oblasti časových tematických plánů učiva a povinné dokumentace školy
- rozšířit nabídku volitelných a nepovinných předmětů
- do výuky na druhém stupni zařazovat motivační prvky, využívat progresivních vyučovacích metod, vytvářet prostor pro samostatné a aktivní učení
- zlepšit prostředí školní dílny

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jan Zapach	Jan Zapach v. r.
Členové týmu	Mgr. Miroslava Březinová	Březinová v. r.
	Mgr. Petr Jiroš	Petr Jiroš v. r.

V Berouně dne 22. prosince 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. ledna 2000

Razítko

Ředitelka školy**Podpis**

Mgr. Stanislava Kubátová

St. Kubátová v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	26. ledna 2000	022 27/2000-2800
Zřizovatel	26. ledna 2000	022 28/2000-2800

Připomínky ředitelky školy - nebyly vzneseny

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-------	-----------------------------	------

---	---	---
-----	-----	-----